

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 153/19
Luxembourg, 11. december 2019

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-457/18
Slovenija/Hrvaška

Generalni pravobranilec P. Pikamäe: Sodišče Evropske unije ni pristojno za odločanje o mednarodnem mejnem sporu, ki ne spada pod pravo Unije

Kršitve prava Unije, ki jih Slovenija očita Hrvaški, so akcesorne v razmerju do vprašanja določitve meje med tema državama, ki spada pod mednarodno javno pravo

Slovenija je postala članica Evropske unije 1. maja 2004, Hrvaška pa 1. julija 2013.

Med političnimi pogoji za pristop Hrvaške k Uniji je bila med drugim rešitev mejnega spora s Slovenijo. Zadevni državi sta se tako novembra 2009 s podpisom arbitražnega sporazuma zavezali, da bosta ta spor predložili v odločitev mednarodnemu arbitražnemu sodišču, ustanovljenemu s tem namenom. Ob podpisu Pogodbe o pristopu Hrvaške leta 2011 je bil Arbitražni sporazum sklenjen, arbitražni postopek pa se še ni začel.

Arbitražno sodišče je bilo ustanovljeno leta 2012. Pred arbitražnim sodiščem se je pisni postopek začel februarja 2013, ustna obravnava pa je potekala junija 2014. Vendar je Hrvaška med arbitražnim postopkom zaradi komunikacije *ex parte* med arbitrom, ki ga je imenovala Slovenija, in agentko te države najprej arbitražnemu sodišču predlagala prekinitve tega postopka ter nato Sloveniji in navedenemu sodišču sporočila svojo odločitev, da zahteva prenehanje veljavnosti Arbitražnega sporazuma. Hrvaška v arbitražnem postopku ni več sodelovala. Arbitražno sodišče je po spremembi sestave delo nadaljevalo in 29. junija 2017 izdalo arbitražno razsodbo, katere predmet je določitev meje med zadevnima državama na kopnem in na morju.

Slovenija je glede na to, da Hrvaška prereka veljavnost arbitražne razsodbe in zavrača njeno upoštevanje, sprožila postopek zaradi neizpolnitve obveznosti iz člena 259 PDEU. Slovenija je zadevo najprej predložila Komisiji in nato, ko ta ni izdala obrazloženega mnenja, Sodišču.

Slovenija zlasti meni, da Hrvaška z neizpolnjevanjem zaveze, ki jo je sprejela v procesu pristopa k Uniji, in sicer da bo spoštovala prihodnjo arbitražno razsodbo, mejo, ki bo z njo določena, in druge obveznosti iz te razsodbe, zavrača spoštovanje vrednote pravne države ter načel lojalnega sodelovanja in *res iudicata*. Slovenija poleg tega meni, da ji Hrvaška preprečuje, da bi celovito izvajala suverenost na svojem celotnem kopenskem in morskem ozemlju. S tem naj bi ta država kršila obveznost lojalnega sodelovanja in ogrožala uresničevanje ciljev Unije. Slovenija nazadnje trdi, da ji Hrvaška preprečuje uporabo sekundarne zakonodaje Unije, zlasti na področju skupne ribiške politike, nadzora meja in pomorskega prostorskega načrtovanja. Hrvaška pa meni, da Sodišče ni pristojno za odločanje v tej zadevi in da vsekakor tožba, ki jo je vložila Slovenija, ni dopustna.

Sodišče je odločilo, da bo ločeno preučilo vprašanje svoje pristojnosti in dopustnosti te tožbe, preden bo, če bo to potrebno, v tej zadevi vsebinsko odločilo.

Generalni pravobranilec Priit Pikamäe je z današnjimi sklepnimi predlogi Sodišču predlagal, naj se izreče za nepristojno za preučitev tožbe, ki jo je vložila Slovenija.

Generalni pravobranilec je najprej opozoril, da je namen tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti ugotoviti ravnanje države članice, ki je v nasprotju s pravom Unije, in doseči, da se to ravnanje konča. Tako je menil, da je treba preučiti razmerje med Arbitražnim sporazumom in zadevno

arbitražno razsodbo ter pravom Unije ter da je treba preveriti, ali ta sporazum in ta razsodba Unijo zavezujeta.

V zvezi s tem je navedel, da mednarodno pravo Unijo zavezuje v natančno določenih primerih, in sicer da jo zavezujejo mednarodne konvencije, ki jih je sklenila na podlagi določb Pogodb, mednarodne konvencije, za katere je prevzela pristojnosti, ki so jih prej izvajale države članice, in običajna pravila mednarodnega prava, kadar izvaja svoje pristojnosti. Mednarodne konvencije, ki s temi primeri niso zajete, niso akti Unije niti Unije ne zavezujejo. Generalni pravobranilec je ob sklicevanju na sodno prakso Sodišča opozoril, da ozemeljsko področje uporabe Pogodb ustreza objektivnemu podatku, ki ga vnaprej določijo države članice in ki ga mora Unija upoštevati. Zato je menil, da **razmejitev državnega ozemlja ne spada na področje pristojnosti Unije in torej Sodišča.**

Generalni pravobranilec je nato preučil predloge Slovenije. V zvezi z razmerjem med Arbitražnim sporazumom in arbitražno razsodbo na eni strani ter pravom Unije na drugi strani je ugotovil, da to ne spada pod nobenega od navedenih primerov, v katerih mednarodno pravo Unijo zavezuje.

Generalni pravobranilec je glede zatrjevanje kršitve vrednote pravne države in načela lojalnega sodelovanja menil, da sta ti problematiki le akcesorni v razmerju do vprašanja določitve meje med zadevnima državama članicama na kopnem in na morju ter da Sodišče zato ni pristojno za odločanje o teh očitkih. Generalni pravobranilec je poleg tega navedel, da je v skladu s sodno prakso Sodišča načelo lojalnega sodelovanja samostojna podlaga za obveznosti v primerih, v katerih je Unija pogodbenica mešanega sporazuma, ali v primeru izvajanja obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb Unije. Očitano ravnanje pa ni zajeto z nobenim od teh dveh primerov.

Glede domnevnih neizpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz skupne ribiške politike, nadzora meja in pomorskega prostorskega načrtovanja, je generalni pravobranilec ugotovil, da se Slovenija opira na premiso, da je bila meja določena z arbitražno razsodbo. Vendar je poudaril, da ta razsodba v odnosih med zadevnima državama članicama ni bila izvršena. Na podlagi tega je sklepal, da z vidika prava Unije meja med tema državama članicama ni bila določena. Generalni pravobranilec je iz tega izpeljal, da želi tako Slovenija implicitno doseči izvršitev arbitražne razsodbe, kar ne spada na področje pristojnosti Unije.

Generalni pravobranilec je zaključil, **da so domnevne kršitve prava Unije akcesorne v razmerju do vprašanja določitve meje med Hrvaško in Slovenijo. Taka določitev pa po svojem bistvu pomeni vprašanje mednarodnega javnega prava, za katero Sodišče ni pristojno.**

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vložijo Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vložijo novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenejajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106